
Kyrkomötet Ekumenikutskottets betänkande 2013:4

Nya dokument från Kyrkornas världsråd om kyrkosyn och mission

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:75. I punkt 1 föreslås att kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att utarbeta en plan för spridning och utbildning utifrån de ekumeniska dokumenten *The Church* och *Mission and Evangelism*. Utskottet understryker vikten av dessa dokument för Svenska kyrkans reflektion över identitet och uppdrag. Därför föreslår utskottet kyrkomötet att bifalla punkt 1 i motionen. Då denna punkt innefattar spridning av och utbildning utifrån dokumenten, på samtliga nivåer inom Svenska kyrkan, menar utskottet att punkt 2 och 3 i motionen är tillgodosedda och föreslår därför kyrkomötet att avslå dem.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2013:75 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:75 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:75 punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2013:75 av Eva-Maria Munck m.fl., Nya dokument från Kyrkornas världsråd om kyrkosyn och mission

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta en plan för spridning och utbildning utifrån de nya dokumenten *Mission och evangelism* och *The Church* från Kyrkornas världsråd.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta samtalsunderlag kring dokumenten som underlättar diskussion i församlingar och stift.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkomötets presidium att förmedla dokumenten till kyrkomötets ledamöter.

Bakgrund

Inför Kyrkornas världsråds (KV) 10:e generalförsamling i november 2013 har de två kommissionerna inom KV – *Commission for World Mission and Evangelism* (CWME) och *Commission for Faith and Order* – arbetat fram två ekumeniska grunddokument om kyrkans identitet och uppdrag.

Kommissionerna består av representanter från ortodoxa, anglikanska, protestantiska, katolska och pentekostala kyrkor – en bred ekumenisk sammansättning.

Dokumentet från Faith & Order är ett s.k. konvergensdokument – vilket innebär att det har mycket hög ekumenisk status. Det har tidigare endast kommit ett konvergensdokument, det s.k. Lima-dokumentet (BEM) 1982. Dokumentet

från CWME är inte ett konvergensdokument och är betydligt kortare än Faith & Order-dokumentet. Samma ekumeniska breda representation ligger dock bakom båda dokumenten. Dokumenten finns tillgängliga på engelska på www.svenska-kyrkan.se/ekumenik. Översättning av dokumenten till svenska är genomförd men ännu inte publicerad.

Dokumentet har tillkommit genom en mångårig process där medlemskyrkor fått tillfälle att respondera vid ett flertal tillfällen. Missionsdokumentet *Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes* formulerar nya teologiska perspektiv på mission, t ex "mission from the margins". Med detta menar man att evangeliet tydligast bärs av de som befinner sig i marginaliserade situationer samt för en diskussion om vilka konsekvenser det kan få för kyrkan. I dokumentet *The Church* formuleras vad den världsvida kyrkan idag kan säga om vad det är att vara kyrka, samt vad detta kan betyda för kyrkans uppdrag.

Processen kring *Baptism Eucharist Ministry*

Det ekumeniska dokumentet *Dop Nattvard Ämbete* utarbetades av Faith & Order-kommissionen inom KV och fastställdes vid kommissionens möte i Lima i januari 1982. KV:s generalförsamling i Vancouver 1983 beslöt begära svar från medlemskyrkorna med ställningstagande till dokumentet. Frågan om ett officiellt svar från Svenska kyrkan aktualiserades vid kyrkomötet 1984 genom ett par motioner. Läronämnden, som yttrade sig över motionerna, hade förutsatt att det var kyrkomötets uppgift att avge Svenska kyrkans officiella svar och hade därför, för att underlätta kyrkomötets arbete, börjat att förbereda ärendet. I sitt yttrande 1984:23 anförde Läronämnden bl.a. att Svenska kyrkans slutgiltiga officiella svar på Limadokumentet borde avges av 1985 års kyrkomöte och att kyrkomötet 1984 borde uppdraga åt Läronämnden att utarbeta förslag till slutligt svar. Läronämnden föreslog dessutom, liksom den ena motionen, att ett omfattande studiearbete skulle genomföras under 1984 på riks-, stifts-, kontrakts- och församlingsplan innebärande möjlighet att till nämnden insända synpunkter. Detta blev också kyrkomötets beslut med det tillägget att kyrkomötet även beslöt att Läronämndens förslag till yttrande skulle översändas till kyrkomötets ledamöter före motionstidens utgång 1985. Remisser från församlingar och stift samt synpunkter från institutioner och enskilda låg till grund för Läronämndens arbete och ledde till det svarsförslag som presenterades kyrkomötets ledamöter 1985. Sex motioner med förändringsförslag på Läronämndens text inkom. Kyrkomötet avgav Svenska kyrkans officiella svar på *Dop Nattvard Ämbete* vid sitt möte 1985.

Exempel från planerade processer i relation till *The Church*-dokumentet i två av våra grannkyrkor

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har valt att genomföra receptionsprocessen genom att översätta dokumenten till finska, anordna workshops om dokumentens innehåll i varje stift, sända ut dem till samtliga församlingar samt dela ut dem till medlemmarna i kyrkomötet. Biskopsmötet och Finska kyrkans råd för internationella relationer kommer att avge officiella responser på dokumenten.

Church of England inleder sin process med att låta biskopsmötet kommentera dokumenten. Dessa behandlas och godkänns sedan av kyrkomötet och skickas vidare på remiss – tillsammans med en studievägledning – till stift och kontrakt. Stift och kontrakt behandlar dokumenten ger respons tillbaka till biskopsmöte och kyrkomöte varvid debatt i kyrkomötet följer och slutgiltig formulering av Church of Englands svar på *The Church* fastställs.

Vad gäller missionsdokumentet har Kyrkornas världsråd inte begärt ett officiellt svar på detta utan överlämnar dokumentet till medlemskyrkorna med uppmaningen att initiera en s.k. receptionsprocess – en process där dokumentens innehåll får påverka Svenska kyrkans syn på sin identitet och sitt uppdrag. Sveriges kristna råd arbetar – tillsammans med studieförbundet Sensus – med att producera en studievägledning för missionsdokumentet, lämplig att använda i församlingar. Det finns inga bestämda ordningar för hur en receptionsprocess av ekumeniska dokument ska genomföras inom Svenska kyrkan. Metoderna har skiftat beroende på dokumentens karaktär och i vilken tid de presenterats.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2013:75 punkt 1 samt att avslå punkterna 2 och 3.

Utskottet menar att Svenska kyrkan kontinuerligt behöver reflektera över sin identitet och sitt uppdrag, inte minst i vår tid. Utskottet understryker därför betydelsen av dokumenten *The Church* och *Mission and Evangelism* för Svenska kyrkan. Utskottet menar att ett officiellt svar på dokumentet *The Church* förutsätter en väl genomarbetad text, formulerad utifrån samtal och reflektion på samtliga nivåer inom Svenska kyrkan.

Utskottet uttrycker oro över en försvagad förståelse av mission inom Svenska kyrkan och menar att missionsdokumentet *Mission and Evangelism* erbjuder nya sätt att tänka kring mission och kyrkans uppdrag. Utskottet anser att detta missionsdokument ska göras tillgängligt för samtal och reflektion på samtliga nivåer inom Svenska kyrkan. Därför föreslår utskottet kyrkomötet bifalla punkt 1 i motion 2013:75. Då denna punkt innefattar spridning av och utbildning utifrån dokumenten, på samtliga nivåer inom Svenska kyrkan, menar utskottet att övriga punkter i motionen är tillgodosedda och föreslår därför kyrkomötet att avslå punkterna 2 och 3.

Uppsala den 26 september 2013

På Ekumenikutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Kristin Molander, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, Agneta Brendt, Evy Annér, Lars Stjernkvist, Lina Larhult, Hakon Långström, Marija Kogler Johnsson, Inga Alm, Erik A Egervärn, Eva-Maria Munck, Katarina Wedin, Margit Borgström, Anders Novak, Tomas Jansson, Ida Netzel

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Göran Karlsson, Karin Perjus, Måns Gustafsson Per-Olof Flodström, Gunilla Eldebro, Jenny Delén, Kristina Backe, Ulla Rickardsson, Sofia Rosenquist, Teresia Derlén, Lilian Nilsson, Agneta Hyllstam, Fredrik Sidenvall, Kjell Petersson

Biskop Hans-Erik Nordin har deltagit i utskottets överläggningar.